

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 15-12-2024 No. 121

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Waar komen de Adventskaarsen vandaan?
3. Verblijdt u in de Heer te allen tijd – een lied van Willem Barnard
4. Diocesane livestreamvieringen
5. Hoe wij vieren
6. Thuiscollecte
7. Veilige kerk
8. Agenda vieringen
9. Contact

Eerstkomende viering

N.B.! Zondag 15 december **17.00 uur** – **vespers** derde zondag van de Advent

1. Van de pastoor

Morgen is het al weer de derde zondag van de Advent. We zijn daarmee in het midden van de voorbereidingstijd op Kerstmis gekomen. Het licht van Kerstmis schemert dan ook al door in de teksten van de liturgie. Deze zondag draagt sinds vele eeuwen de naam: *Gaudete*: Verheugt u, verblijdt u! Die naam is ontleend aan de introïtus, de inleidingszang van de eucharistieviering, die begint met de woorden *Verblijdt u in de Heer te allen tijde*. Die woorden zijn weer ontleend aan de klassieke epistellezing Filippenzen 4, 4-9, die ook dit jaar in de lezingen van het jaar C, de epistellezing is.

*Verheugt u altijd in de Heer,
ik herhaal het, verheugt u!
Dat uw bescheidenheid*

*aan alle mensen bekend worde,
want de Heer is nabij.
Weest om niets bekommerd,
maar laat al uw verlangens
aan God kennen door het gebed.'*

De verwachting van de komst van Christus wordt hier al vermengd met het licht van Kerstmis. Op deze zondag kan daarom de sobere liturgische boetekleur paars van de Advent de kleur van kazuifels, stola's en antependia vervangen worden door roze: het paars van de Advent vermengd met het wit van Kerstmis.

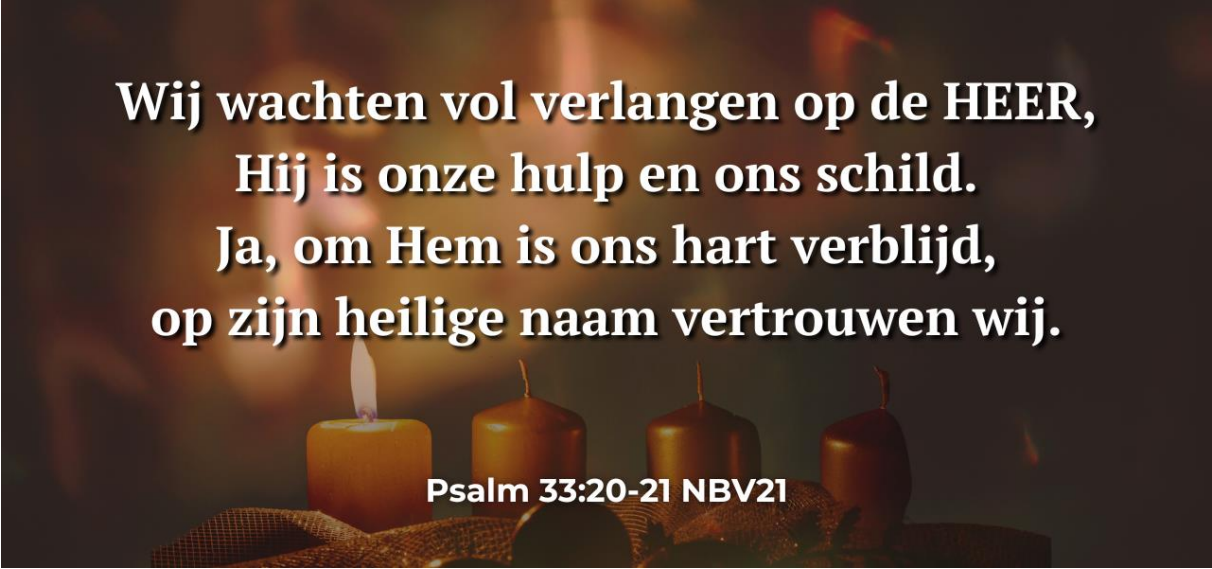

In deze tijd waarin wij leven met zoveel onzekerheid en dreiging dichtbij en wereldwijd is het niet altijd gemakkelijk om de moed er in te houden of om zoals de introïtus het zegt "niet bekommerd te zijn".

Maar juist in deze tijd, de Adventstijd, zijn het de beloften van God, die wij horen in de lezingen uit de Bijbel en de woorden van de liturgie, die ons mogen bemoedigen en het visioen in ons levend houden van de komst van Christus, de Vredevorst. In de Kerstnacht zullen we het visioen van Jesaja weer horen van de doorbraak van Gods Rijk van recht en gerechtigheid, waar het juk dat mensen drukte zal worden verbrijzeld, waar iedere laars die dreunend stampte en elke mantel waar bloed aan kleeft, zal worden verbrand, een prooi van het vuur, en waar aan de vrede geen einde zal komen (Jesaja 9, 1-6).

Zondag Gaudete wil ons helpen om de moed er in te houden en temidden van alle onzekerheid en dreiging te blijven uitzien naar de beloofde toekomst van de Heer. In de vespers, die we deze zondag als afsluiting van de Adventsmaaltijd

zullen zingen, zullen dan ook op allerlei manieren de bemoedigende woorden doorklinken en zullen we al onze verlanges aan God laten kennen door het gebed.

**Wij wachten vol verlangen op de HEER,
Hij is onze hulp en ons schild.
Ja, om Hem is ons hart verblijd,
op zijn heilige naam vertrouwen wij.**

Psalm 33:20-21 NBV21

Tweede collecte in december

In het collecterooster van de landelijke kerk is de tweede collecte in de maand december ter vrije keuze van de parochies. Traditiegetrouw is in onze parochie het doel van de tweede collecte in de Advent en met Kerstmis bestemd voor diaconale projecten in de provincies waarin onze parochie ligt. Om daarvoor een keuze te maken, hoort het kerkbestuur graag van u suggesties.

Deze collecte zal op 15 december evenals de gewone collecte voor de parochie bij de uitgang worden gehouden.

Uit de parochie

Victor Schmidt overleden

Zoals u deze week al is bericht is op 10 december onze parochiaan Victor Schmidt in de leeftijd van 98 jaar overleden. In de laatste paar maanden gingen de levenskracht en levenswil van Victor snel achteruit. In deze moeilijke tijd werd hij omringd door de trouwe en liefdevolle zorg van zijn partner Juus Elshove en van zijn zoon Victor.

Kracht en steun zocht Victor in de ontvangst van de H. Communie. Een kleine week voor zijn dood ontving hij het sacrament van de zalving van de zieken en voor de laatste keer de H. Communie, nu als viaticum, als versterking op de laatste etappe van zijn weg naar het Koninkrijk van God.

Victor was een beminnelijk en erudiet mens. Het geloof was voor hem een dragende kracht in zijn leven en de liturgie was daarbij een belangrijke pijler.

Hij was afkomstig uit de Evangelisch-Lutherse Kerk, een kerk waarmee hij zich ook na zijn toetreden tot de Oud-Katholieke Kerk verbonden bleef voelen. Om hieraan gestalte te geven was het zijn wens dat de eucharistieviering ter uitvaart in de Lutherse kerk van Groningen - aan de restauratie waarvan hij in het verleden zeer heeft bijgedragen – zou worden gehouden.

Boven zijn rouwkaart staat het door hem zelfuitgezochte motto *Caelum patria, Christus via.*-De hemel is het vaderland, Christus is de weg daarheen. Maandag zullen we in dat vertrouwen de viering beginnen met de woorden “Moge Christus die hem geroepen heeft, hem ontvangen.”

Een hartelijke groet voor u allen,
Wietse van der Velde, pastoor

2. Waar komen de Adventskaarsen vandaan?

In de katholieke liturgie branden heel wat kaarsen. In onze parochiekerk in Groningen zijn dat in vergelijking met bijv. mijn vorige parochies Amersfoort, Rotterdam, Den Haag, Delft en Hilversum nogal weinig. Wij beperken ons tot twee kaarsen naast het altaar en tot twee bij het beeld van Maria. Dan laat ik daarbij de Paskaars gedurende de Paastijd en bij bepaalde gelegenheden en de Godslamp voor het gemak maar even buiten beschouwing. Maar in de Advent worden er op weg naar Kerstmis voor de lezer op een standaard met een krans van dennengroen – iedere zondag een kaars erbij – uiteindelijk vier kaarsen extra ontstoken. In de traditionele aanwijzingen voor de inrichting van de eredienst in de westerse katholieke kerk komen deze kaarsen echter niet voor. De adventskaarsen duiken pas in de laatste decennia van de vorige eeuw in katholieke kerken op. Waar komt dat gebruik vandaan?

Adventskaarsen zijn een protestantse uitvinding. In 1839 maakte de Duitse, Lutherse theoloog Johann Hinrich Wichern (1808-1881) voor het eerst gebruik van kaarsen als aftelkalender naar Kerst. Hinrich runde een missieschool en het verhaal gaat dat zijn leerlingen rond december constant vroegen of het al bijna Kerst was. Daarom besloot hij een voor de kinderen begrijpelijke aftelkalender te maken.

Wagenwiel

Het allereerste exemplaar was een flink gevaarte: Hinrich gebruikte een wagenwiel als basis. Daarop plaatste hij vier grote kaarsen met negentien kleinere kaarsen ertussenin. Elke dag werd een kleine kaars aangestoken, elke zondag was een grote kaars aan de beurt. Zo konden de kinderen precies zien hoelang het duurde voordat het eindelijk Kerst was.

Hinrich Wigern en de originele Adventskaarsen

Migranten

De gewoonte om tijdens Advent vier kaarsen te branden, heeft dus een Lutherse oorsprong. Na de protestantse reformatie in de 16^e eeuw werd het Lutheranisme een belangrijke kerkelijke stroming in Duitsland. Ook in Nederland ontstond een aantal Lutherse gemeenten. Die telden destijds vooral migranten: Lutherse vluchtelingen uit Antwerpen en handelaren uit Duitsland en Scandinavië. Via deze weg zijn de adventskaarsen in Nederlandse protestantse en uiteindelijk ook in katholieke kerken te recht gekomen.

Licht van de wereld

Vandaag de dag maken veel protestantse en katholieke kerken gebruik van een adventskrans, maar dan in een veel kleinere uitvoering dan het origineel: vier kaarsen op een (rond) onderstel, vaak versierd met dennengroen en eventueel kerstdecoraties. Meer dan het aftellen draait het nu om het symboliseren van het Licht van de wereld, dat met Kerst naar de aarde komt.

Wietse van der Velde

3. Verblijdt u in de Heer te allen tijd

Verblijdt u in de Heer te allen tijd!
Dat zeg ik u, dat zeg ik u: verblijdt u!
Verblijdt u, want de Heer is zeer nabij,
de Heer is zeer nabij en Hij bevrijdt u.

Wees niet bezorgd, maar bidt en smeekt de Heer,
wees niet bezorgd, maar mild en toegenegen,
want Hij brengt in uw ballingschap een keer;
zijn land, zijn erf, zijn stad heeft Hij gezegend.

Daarom, dankt God! De vrede die Hij geeft,
gaat alle redelijk verstand te boven.
Hij die uw harten in zijn hoede heeft,
is goed, is God. Gij moet in Hem geloven.

Dit lied voor de derde zondag van de Advent van Willem Barnard is niet opgenomen in het Oud-Katholiek Gezangboek, maar staat bijv. wel in het Liedboek van de protestantse kerken en in het rooms-katholieke gezangboek Zing Jubilater.

4. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

5. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.

2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt.
De hostie wordt door de priester uitgereikt.
De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

6. De 'thuiscollecte'

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *"De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen"*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van 'thuiscollecte'.

Dan weet de penningmeester Karin Bijlsma wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

7. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

8. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:

vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

Zondag 15 december: 17.00 uur *Vespers en Adventsmaaltijd*

Dinsdag 24 december: 21.0 uur Kerstavond, *Nachtmis*

Zondag 29 december: 11.00 uur Zondag na Kerstmis

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

9. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuuatstraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester:

mevr. Karin Bijlsma

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

